SKEDSMO KOMMUNE

Den kulturelle skolesekken

FATTIGGÅRDEN PÅ HUSEBY

Kulturarv 2. trinn

VELKOMMEN TIL FATTIGGÅRDEN

«Fattiggården på Huseby» er et tilbud innen lokal kulturarv i DKS, og er et samarbeid mellom foreningen Huseby gårds venner (HGV), Museene i Akershus (MiA) og Den kulturelle skolesekken (DKS).

En viktig dimensjon i DKS er lokal forankring. Vi er en kommune i sterk vekst, og kjennskap til vår lokale historie og kultur bidrar til å skape tilhørighet for alle nye innbyggere.

Heftet du holder i hånden er sist oppdatert i 2019, og kan også lastes ned fra http://skedsmo.ksys.no/produksjon/9720. På http://skedsmo.ksys.no/ finner du også informasjon om alle de andre tilbudene våre – innen kulturarv og andre kulturuttrykk.

Les mer om Skedsmos historie på: https://no.wikipedia.org/wiki/Skedsmo#Historie

Vi håper du og elevene dine får utbytte av tilbudet og tar gjerne imot tilbakemeldinger.

Vennlig hilsen
Trude S. Bjerkeseth
DKS Skedsmo
trubjer@skedsmo.kommune.no
tlf. 66 93 81 34

INNHOLD I HEFTET

- Huseby Gård
- Om aktivitetene
- Gamle leker
- Artikkel fra Skytilen
- Om Skedsmo bygdemuseum
- Sangleken «Du halling»

SAKSET FRA LÆREPLANEN

Historie
- bruke omgrepa fortid, notid og framtid om seg sjølv og familien sin
- skape forteljingar om menneske i fortida og snakke om skilnader og likskapar før og no
- utforske kjelder og bruke dei til å lage etterlikningar av gjenstandar frå fortida
- fortelje om sin eigen familie for ein til to menneskealdrar sidan, og om korleis levevis og levekår har endra seg
- kjenne att historiske spor i sitt eige lokalmiljø og undersøkje lokale samlingar og minnesmerke
- gje att mytar, segner og eventyr med historisk innhald

Naturfag
Forskerspiren
- stille spørsmål, samtale og filosofere rundt naturopplevelser og menneskets plass i naturen
- bruke sansene til å utforske verden i det nære miljøet

VELKOMMEN TIL HUSEBY GÅRD

Arkeologiske utgravninger har avdekket 4000 år gamle spor etter mennesker på Huseby, og det har vært fast bosetning her i minst 2000 år. Navnet på kommunen, Skedsmo, kommer fra det gamle Skeidismo, «moen hvor hestene løp om kapp». Den første Skedsmo kirke ble trolig bygget før 1022, og etter hvert fikk presten bo på Huseby gård. Vi vet ikke når det skjedde, men vi vet helt sikkert at det har bodd prester der i minst 300 år. Den siste presten flyttet ut i 1883. Da var gården gammeldags og slitt, og presten ønsket trolig å bo nærmere kirken og flyttet inn i det som nå er prestegård, rett ved siden av kirken.
Dermed var Huseby ledig, og gården ble gjort om til fattiggård. Fram til 1924 bodde det til enhver tid mellom 20 og 40 fattige her. De fleste var voksne eller gamle som ikke var i stand til å arbeide og tjene til livets opphold på egen hånd, men også noen barn. Da det ble bygget gamlehjem i kommunen ble gården drevet som vanlig gård i noen få år, men så ble den gjort om til museum.

Skedsmo bygdemuseum
Museet er åpent hver lørdag og søndag mellom kl. 12 og 16 fra skoleslutt og ut september. Her er vaffelkafé og ny utstilling hvert år. Undervisningstilbudet til skolene er en viktig del av museumsdriften, og vi tar imot skoler hele året.

POTETEN

Poteten kommer opprinnelig fra Chile og Peru, hvor den har vært dyrket i minst 4000 år. Den kom til Europa etter at Columbus hadde oppdaget Amerika i 1492, men ble først vanlig utbredt i Norge under Napoleonskrigene tidlig på 1800-tallet. Enkelte prester hadde ivret for at bøndene skulle begynne å dyrke poteter i tiårene før, men folk var ikke så lette å overbevise. Mange misforsto og trodde det var potetgresset de skulle spise. Dette er giftig, og også grønne poteter inneholder mye gift, som derfor ikke skal spises. Men i de harde årene under Napoleonskrigen fra 1809 til 1814, da blokaden av norskekysten førte til at folk i Norge ikke fikk importert det kornet de vanligvis brukte til mat, var det mange som tok sjansen på å prøve å dyrke poteter. Siden poteten kan vokse både i kaldere strøk (nordover i landet og oppover i dalsidene), og i skrinnere og mer steinrik jord enn korn, ble den fort populær når folk bare ble vant til den og forsto hvilken del av planten som var mat. Potet ble brukt både som grønnsak, i bakverk (flatbrød og lomper), og i annen mat. Den er veldig næringsrik, og det blir sagt at et voksent menneske kan leve veldig lenge bare på poteter og vann.

Befolkningsveksten på 1800-tallet, som var enorm (fra 880 000 i 1801 til 2,1 millioner i 1900 *samtidig* som mange hundre tusen emigrerte til USA), skyldes i stor grad poteten. Flere fikk nok mat og næringsrik mat, og dermed ble de mindre syke enn før.
I Norge spiser vi mye mindre poteter nå enn for et par tiår siden, og mye av den poteten vi spiser er i form av potetgull og pommes frites. På 1950- og 60-tallet ble det servert potet til så å si alle middager.
Ikke alle vet at det finnes poteter med forskjellige farger. Blåpotet, for eksempel, gjør potetstappa blålilla, helt uten konditorfarge!

VEDSTABLING

Til langt utpå 1900-tallet måtte en fyre med ved for å få det varmt i huset eller for å få laget mat. Det gikk store mengder ved hver dag. Veden ble hentet i skogen, saget og hugget opp på gården, og lagt til tørk i stabler.

Når en skal stable ved er det viktig at stabelen blir stødig og at veden ligger luftig slik at den tørker og dermed brenner best mulig.

Ofte har ved vært lagt inntil en vegg, støttet opp med staur på hver ende. Ha helst en stokk eller to under for å løfte veden opp fra bakken. Da tørker den nederste veden også. Vedtrær er gjerne litt tykkere i den ene enden enn i den andre, så hvert vedtre må legges nøye på plass for at stabelen ikke skal bli skjev og velte. Hvis du ikke bruker stokker til støtte i endene kan du legge annenhver rad med vedtrær på langs ytterst ved endene. Se bildet.

ÅK, VASSÅK, BØRTRE, VASSÆLE, BYRDETRE

Kjært barn har mange navn, heter det, og selv om bæring uansett var tungt har dette redskapet tross alt gjort arbeidet noe enklere.

Åket er en spesielt utformet vektstang, ca. 1,50 m lang, med snor og krok hengende i hver ende. Stanga var som oftest tilpasset skuldrene, med en buet utskjæring på midten til nakken. I endene hektet man på to like tunge lass, vanligvis vannbøtter. Det ble dermed lettere å håndtere lasset, og man klarte litt tyngre bør enn i hånda eller i favnen.

ANNET BARNEARBEID

Fortsatt i dag har skolene lang ferie om sommeren, men fram til begynnelsen av 1900-tallet var den enda lenger, gjerne helt fra mai til september. Det var fordi barna skulle ha fri til å arbeide hjemme på gårdene i den travleste sesongen. Det som i dag heter høstferie het potetferie, for da skulle alle ungene kunne være med og ta opp poteter.

På gårdene i gamle dager var det sånn på gårdene at alle måtte arbeide for at det skulle bli best mulig å leve. Barna var med og arbeidet fra de var små, og fikk viktigere og mer selvstendige oppgaver etter hvert som de ble større. Å mate hønene var et typisk arbeid for barna helt fra de var 3 - 4 år. Å passe mindre søsken, bære inn ved, feie gulv, karde ull og gjete dyr var typiske arbeidsoppgaver for barn helt fra 6-årsalderen.

Når de var med i arbeidet fikk de redskaper i barnestørrelse, slik at de lærte seg riktig teknikk. Det skal mye øvelse til for å bli god til å slå med ljå, så det var viktig at guttene gikk med i slåtten og lærte. Tilsvarende var jentene med og rakte, med små river. Slik ble barna dugelige arbeidsfolk når de ble store.

FATTIGGÅRDEN STORE HUSEBY

Fattiggårdsutstillingen ble åpnet i 2011 og skildrer gårdens 35 år som fattiggård.
Utstillingen er delt inn i tre hoveddeler: styringen av fattiggården, lemmenes liv på gården – og matregler og kosthold på gården.
Sentralt for utstillingen er to oppstilte tablåer med dukker, møbler og gjenstander, fargelagt av lydspill der skuespillere gir dukkene stemmer og vekker til live historier fra den gamle fattiggården.
I det ene tablået møter vi fattiggårdsbestyrer S. Steffensen, som blir grundig utspurt av tilsynskomitémedlem Adolf H. Braanaas angående pengebruken på gården.
I det andre tablået møter vi fattiglemmene «Skinnfell-Maria» og «Vesle Maren», som diskuterer håp og håpløshet for de som bor på gården.

Elevene hører lydtablået med «Skinnfell-Maria» og «Vesle Maren», og får møte gårdsbestyreren som fattiglemmer i rollespill.
Manus til lydspillene er skrevet av forfatteren Thor Sørheim og regissert av Joakim Fink Graasvold

OMGANGSSKOLEN

Forordning av 1739 la grunnlaget for den første offentlige skolen. I byene ble det startet opp med allmue-/fattigskoler. På landsbygden bodde folk for spredt til at det kunne opprettes egne faste skoler. Derfor fikk man omgangsskoler.
Omgangsskoleordningen ble organisert slik at hvert prestegjeld ble delt opp i distrikter. Hvert distrikt hadde sin omgangsskoleholder (lærer). Distriktet ble så delt opp i tre til fem roder. En rode bestod av flere gårder som lå noenlunde samlet. Undervisningen foregikk i et av rodens hus; noe som gikk på rundgang blant rodens gårder. Det var en plikt for gårdene å holde skolestue når det var deres tur, samt holde læreren med husrom og mat. Elevene fikk ca. to måneders undervisning i året, men dette varierte opp gjennom tiden. Skoleholderen holdt skole på omgang mellom rodene i sitt distrikt, derav navnet omgangsskole.

VASSGRAUT

Fra boka «Mattradisjoner fra Akershus». Innsamlet av medlemmene i Akershus Bondekvinnelag 1996 - 1998. Redaksjon: Mona Cappelen, Eva Haug og Elin Bjørge Løken.

Mel og gryn

Etter tresking ble det selvdyrkete kornet kjørt til bygdemølla hvor det ble malt eller laget til gryn. Når både marg og skall ble malt sammen, fikk en sammalt mel. Skredd havremel fikk man om havren ble tørket og finmalt slik at så godt som alt skallet ble tatt fra. Rug og hvete ble siktet og brukt til brødmel. Rugmel ble brukt til alminnelig brød, mens hvete bare ble brukt til særskilte anledninger som for eksempel julebakst.

Av bygg var det vanlig å få en sekk «banket» - som de kalte det - til helgryn. Grynmel var ekstra fint og hvitt byggmel, det ble mye brukt til «vassgraut». Slik grøt ble ofte brukt til kveldsmat med god, sur melk til. Det var populært. Helgryn ble mye brukt til suppe og grøt, til melkemat, saftsupper, i blodpølse og i forskjellige ferske og salte supper.

Byggmelsgrøt

1 l vann
3 dl byggmel
1 liten ts salt

Kok opp vannet og dryss i melet med fingrene når vannet fosskoker. Rør godt, la grøten koke 6-8 minutter. Grøten skal være litt blank. Server med melk og litt sukker.

Dette var svært rimelig og god mat. Småkornet byggmel fra bygdemølle er best.

Skremelsvelling/vassgraut

Vann
Skredd havremel
Salt

Hell vann i en jerngryte og kok opp. Ha i skredd havremel og litt salt.

Mange familier, særlig på småbruk og husmannsplasser, spiste dette flere ganger daglig. All slags mel kunne brukes. Sukker var ikke vanlig, det var veldig dyrt. Vassgraut ble også spist sammen med brød og sirup.

LEKER

Å KASTE PYRAMIDE

Du tegner en langstrakt pyramide på bakken og deler den inn i 10 deler som nummereres fra 1 til 10. Nr. 10 er i spissen og er minst, nr. 1 er bredest og nærmest deltakerne. Barna kaster ett eller annet (kongler, steiner, mynter) inn i pyramiden fra et punkt 3-5 meter unna (X) og får poeng etter hvilken rute disse lander i.

Det er om å gjøre å få flest poeng.

FISKEN I GARNET

Barna stiller seg mot hverandre i to rekker og holder hverandre i hendene parvis. Hendene er «garnet». En enkelt løper mot rekka av hender og kaster seg oppi garnet. De andre løfter og senker hendene og fisken blir på den måten flyttet gjennom hele rekken med hender og ut i andre enden. Da hjelper de som står der til slik at den som er fisk kommer trygt ned på bakken igjen.
Den som var fisk stiller seg ved siden av en av dem som hjalp henne ned, og en fra bakerste ende går ut av rekka for å være fisk. Alle må bytte hvem de holder i hendene.

SLENGFIGUR

Mange kan være med, men det krever ganske mye plass. Dere velger en som skal slenge, dere andre blir figurer. Slengeren skal slenge alle sammen etter tur ved å ta en i hånda og slenge ham rundt. Så slipper hun taket, og den andre tumler rundt. Han som faller må ligge helt stille. Da er han en figur.
Når alle er slengt skal Slengeren bestemme hvem hun synes er finest. Hun går rundt og ser på alle. Hvis hun ikke får bestemt seg, sier hun «Trekk opp». Det vil si at alle figurene begynner å bevege seg. Når Slengeren har bestemt seg for hvem hun synes er best er det den som laget den beste figuren som skal være slenger.

DEN SOM HAR…

Alle står på en rekke bortsett fra én som står et stykke foran de andre, med ryggen mot dem. Denne skal bestemme hvem som skal få gå framover, og hvor langt, ved å si f eks:
«Den som har noe grønt på seg kan ta to froskehopp framover.»
«Den som har en lillesøster kan ta to bananskritt.» (Barna må bli enige om hva et bananskritt er underveis.)
«Den som har en E i navnet sitt kan ta en piruett framover.»
«Den som spiste knekkebrød til frokost kan ta et museskritt.» Osv., osv.
Den som først når fram til den som står foran, får overta denne plassen, og så begynner leken om igjen.

TØNNEBÅND

Tønnebånd er egentlig laget for å holde stavene i tønnen sammen. Om båndene fjernes faller tønnen i staver. (Derav uttrykket «å falle i staver».)

Båndene kunne lages av tre, men etter hvert ble det vanligere å lage båndene av metall. Disse metallringene var ganske store, trillet lett, og var artige å leke med for barna.

I tillegg til tønnebåndet hadde de gjerne en pinne som de styrte ringen med. Leken egner seg best på en vei.

Her ser vi to tønnebånd på tønna, men det er merker etter to til.

FATTIGGÅRDEN PÅ HUSEBY

Artikkel fra Skytilen nr. 3 2011 av Elin Bjørge Løken

Det skjer mye rundt Skedsmo gamle prestegård. Nye arkeologiske undersøkelser har påvist tydelige tegn på at her har det vært hus for ca. 1000 år siden! Huseby Gårds venners temautstilling i år går imidlertid bare ca. 100 år tilbake – til den gang Huseby gård gikk fra å være prestebolig til å bli pleiehjem for bygdas foreldreløse, fattige, gamle og uføre – de såkalt *rette* fattige.

Så langt tilbake som i 1687 laget Kristian V en lov som sa at det skulle oppnevnes forstandere for å hjelpe de fattige og husarme med penger etter behov. Pengene ble skaffet fra det gudfryktige folk ga i kirken når det var preken, og forstanderen skulle levere regnskap i nærvær av både øvrighet og sogneprest.

I de store nødsårene etter 1740 ble det gitt flere forordninger om forpleining av betlere som var syke eller for gamle til å tjene til livets opphold. Disse ble ansett å være *rette* fattige og skulle underholdes ved legd der de hørte hjemme, mens *alle selvrådige, late, motvillige, drukkenbolter og friske, ugudelige og arbeidsføre betlere* skulle i tukthus.

Huseby gård har huset mer enn 20 prester. Hovedbygningen brant ned i 1830, og en ny bygning omtrent som den gamle, ble oppført på den samme tomten. I 1883 ble gården solgt til en privatmann da den siste presten, Otto Ottesen, flyttet til den nye prestegården ved kirken.

Etter noen år var gården igjen til salgs og Skedsmo fattigkommisjon ba da herredsstyret vurdere kjøp av gården for å bruke den til fattiggård. I 1889 vedtok herredsstyret med 8 mot 2 stemmer å kjøpe eiendommen for kr 26.000 og fem menn ble valgt til å ordne med forskjellige innkjøp til fattiggården.
Bestyrerens lønn ble fastsatt til 800 kr per år, mens bestyrerinnen bare fikk 400 kr. I tillegg skulle de ha fritt hus, lys og ved, og bestyreren kunne sette 1 tønne poteter. Kommunestyret utpekte seks menn til en tilsynskommisjon som skulle møtes minst fire ganger i året, samt inspisere driften av gården hver uke. I følge instruks og protokoll som er bevart gikk dette ordentlig for seg.

Bestyreren skulle ikke bare drive gården, men også ha en husbonds myndighet over beboerne som ble kalt lemmer, dvs. sørge for orden og sedelighet, han skulle starte og ende dagen med bønn, og holde husandakt på søndager og helligdager for de som ikke selv kunne komme til kirken. Det skulle føres nøye regnskap med alt, og tilsynskommisjonen skulle påse at bestyreren ikke hadde mer penger enn nødvendig til de nærmest forestående utgifter.

På gården bodde det mellom 30 og 50 barn og voksne – de såkalte lemmer. Lemmene skulle arbeide til fastsatte tider etter krefter og anlegg, enten ved gårdsbruket, med husflid eller i bygdas småindustri. De som hadde gjort seg fortjent til det, fikk en passende godtgjøring.

Huseby 1874
Tegn: A B Baar. Foto: AFM

Det var fem måltider per dag, om sommeren var det frokost kl. 6 og aftensmat kl. 8, om vinteren var dagen en time kortere i hver ende. Menyen skulle være simpel og tarvelig – frokost og eftasverd besto av ca. 200 g brød med prim, sirup eller smult som pålegg og 5 dl melk eller kaffe, mens dugurd og aftensmat var byggmelsgrøt etter behov og 4 dl melk.

Til middag kl. 12 var det fast ukemeny – mest grynsodd, velling, ertesuppe med litt kjøtt, flesk eller fisk, til sammen ca. 1 liter samt poteter og flatbrød etter behag. På julaften skulle det være stek og på andre høytider fikk de risgrøt med kanel, sukker og smør med skummet melk til.

Ingeborg Knudsen som var kokke i tre år rundt 1910 har skrevet ned minner fra sin tid på gården. De laget suppe som skulle vare i tre dager i en svær bryggepanne. I denne gikk det to bøtter med kjøtt og flesk. Og hver torsdag bakte jentene 100 brød, ofte må de kjøpe til litt. Vann måtte de hente et stykke unna, det ble kjørt fra Farseggen, eller dratt med kjerre fra en ile i Brånåsdalen i melkespann som rommet 30 og 50 liter.

I 1914 ble gården og pleiehjemmet skilt slik at det ble en ny bestyrer for hver avdeling. I stedet for å restaurere den gamle gården som etter hvert var blitt nokså uskikket som pleiehjem, ble det bestemt å bygge nytt hus på en annen tomt i nærheten. Man burde ikke røre den gamle bygningen som hadde vært prestegård i flere hundre år, og som var en av de eldste bygningene i bygda.

Det nye pleiehjemmet – Skedsmotun – ble innviet i 1924. Da det nye pleiehjemmet sto ferdig, var det snakk om å rive de gamle nedslitte bygningene. Kommunen gjennomførte heldigvis en omfattende restaurering, og i 1935 vedtok kommunestyret å etablere et bygdemuseum på Huseby. Skedsmo Bygdemuseum lever fortsatt i beste velgående på oldtidens tomter.

Kilder:

H. Haavelmo: Skedsmo – bygdens historie bd. 2
H. M. Fallers foredragsnotater

HUSEBY GÅRD - Skedsmo bygdemuseum

Huseby Gård har eldgamle aner, og ligger i et kulturlandskap med røtter kanskje tilbake til de første jordbrukskulturer her i landet. Gården har hatt tilknytning til bygdas religiøse og administrative sentrum som lå i området rundt Skedsmo kirke.

Noen forskere tror at gården tidligere het Skeidsmo. Ordet Skeid kan tolkes som kappløp, ridning eller hestekamp. Skeidsmo kan da bety en mo eller slette hvor det ble holdt kappleik/hestekamper.

I mange hundre år, helt fra prestegårdenes oppkomst på 11-1200 tallet og fram til 1883, kan gården ha tjent som hjem for presten og hans familie og som skysstasjon for langveisfarende.

Fra en beskrivelse i 1680 leser vi om gårdens 18 bygninger som til sammen dannet en to-tuns bebyggelse med inntun og uttun. To borgestuer, herregemakket, en bygning med forrådsrom og kammer, bryggerhus, to stolpeboder (stabbur) og en husstue «til gårdens fornødenhet» dannet trolig inntunet. De resterende bygningene: to staller, en dobbelt lade, to fehus, to grisehus, et sauefjøs, en gjetestall, kjone og badstue lå trolig gruppert om et uttun øst for inntunet.

I 1889 ble gården kjøpt av Skedsmo kommune og straks tatt i bruk som fattiggård; en funksjon den hadde fram til 1924, da pleiehjemmet Skedsmotun sto ferdig. Fram til ca. 1990 ble gården drevet som ordinært gårdsbruk med bestyrer. I dag er jorda forpaktet bort, og foruten bygdemuseet, har mange lokale lag og organisasjoner fått tilknytning til gården.

Fra 1937 fikk Skedsmo sitt bygdemuseum i den restaurerte drengestua på gården. Med årene ble også stabburet, grisehuset og hovedbygningen overlatt museet. Foruten disse tre bygningene som opprinnelig tilhører gården, er også to hus tilflyttet bygdemuseet. Det ene er en smie fra plassen Haugen, og den andre en husmannsstue/ arbeiderbolig fra plassen Søndre Næbben.

HOVEDBYGNINGEN

Den nåværende hovedbygning ble bygget etter en brann i 1830 og reist på murene etter det tidligere huset. Hovedbygningen på Skedsmo gamle prestegård er en Midtkammerbygning og består av 3 deler («låter»): Delen til venstre for storgangen er delt i fire rom. Forrest spisestue og kjøkken, bak to kammer. Delen til høyre er delt i tre rom, storstuen (salen) foran og to (opprinnelig ett?) kammer bak. I bislaget foran inngangen til det gamle kjøkkenet er det innredet et moderne kjøkken.

Bortsett fra kammeret bak spisestuen, som er møblert som en stue/røykesalong fra omkring 1900, er bygningens 1. etasje innredet som en prestegård (embetsmannsgård) fra første halvdel av 1880-tallet.

DRENGESTUA

Vi kjenner ikke bygningens opprinnelige alder, men deler av den ble flyttet hit fra plassen «Bjørklund» etter brannen i 1830. Husets to etasjer er delt i flere noenlunde like store rom. Hele den ene langsiden er dekket av en sval, og fra denne er det inngang til hvert rom (som opprinnelig ikke var forbundet med dør seg imellom). I svalen er det en innebygget trapp til 2. etasje. 1. etasje inneholdt sove- og oppholdsrom, 2. etasje gjeste- og lagerrom.

I dag huser bygningen det meste av «bondesamlingene» ved Skedsmo bygdemuseum. Intensjonene med bygningens innredning er å vise hvordan livet artet seg på en Skedsmo-gård for ca. 150 - 200 år siden.

STABBURET

Bygningen er trolig museets (og prestegårdens) eldste hus. I en av tverrstokkene som holder grimen som stolpene (stabbene) står på, er hugget inn årstallet 1709. Stabburets primære funksjon er oppbevaring av matvarer, andre navn som bu, matbu, stolpebu eller bur brukes om dette huset. Størrelsen på stabburet rettet seg som regel etter gårdene størrelse.

På Romerike finner vi storgårder med stabbur på opptil tre etasjer og mange rom, men også småbruk med den enkle enetasjes og ettroms bua. Romeriks-stabburene er enkle i utformingen, de fleste har sval i 1. etasje, og 2. etasje stikker fram over svalen. I 2. etasje oppbevarte man kornet i binger direkte på golvet. I 1. etasje var matvarer, kjørel og redskap.

Stabburet på Skedsmo gamle prestegård vitner om en god korngård, med sitt store «kornloft» og mange binger.

SMIA

Tidligere var det vanlig med en enkel gårdssmie på hver gård. Den ble brukt til å smi forskjellige gårdsredskaper av jern.
Smia på bygdemuseet er flyttet dit fra plassen Haugen. Denne plassen lå der Håkensen Maskin på Skedsmokorset ligger i dag. På døren er en gammel hjemmesmidd lås.

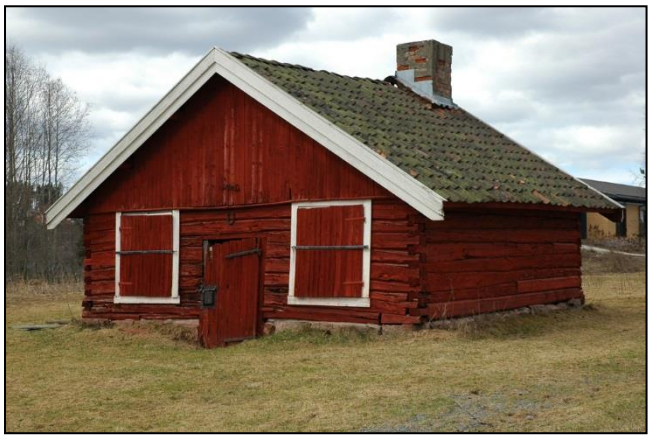

NEBBEN

Dette huset har vært både husmannsplass og arbeiderbolig og er flyttet hit fra plassen «Nebben Søndre» som lå under Bråte gård på Strømmen. Folketellingen i 1865 nevner en sagmester ved navn Nils Larsen som beboer.

Huset ble antagelig bygd midt på 1800 tallet og er en såkalt «Akershus-stue» (treroms plan). Denne bygningstypen er karakteristisk for småkårshus på 17- og 1800-tallet på Østlandet. Bygningen har tre rom. Både stuen og kjøkken har inngang direkte fra et bislag. Kammerset bak kjøkkenet har hatt dør ut til stuen.

Det største rommet tjente som kombinert kjøkken, oppholds- og soverom, og ble kalt stue.
Fra dette førte en dør inn til det minste rommet som ble kalt kove eller kava.

GRISEHUSET

Dette huset er også en del av museet, og hver sommer har Museene i Akershus og foreningen «Huseby gårds venner» en utstilling her.

Du halling

sanglek, trad.

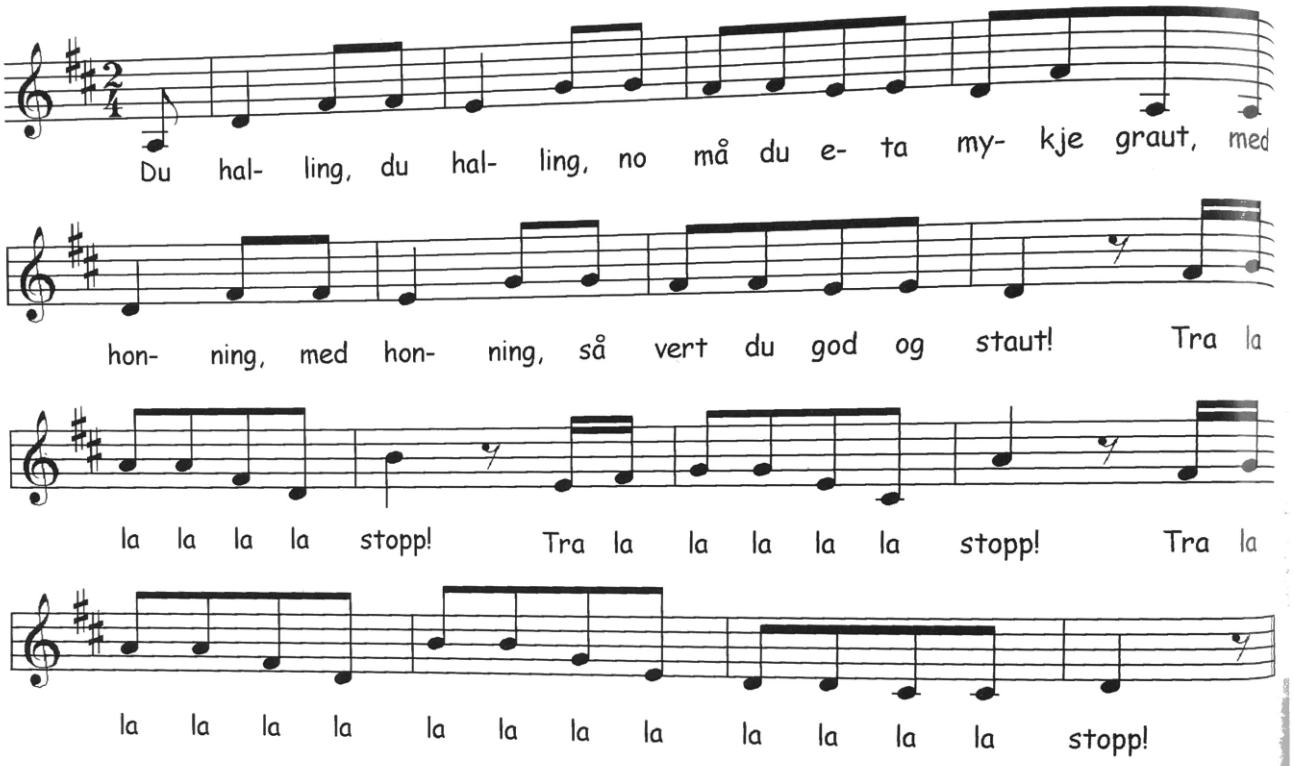

DU HALLING, DU HALLING, NO MÅ DU ETA MYKJE GRAUT,
MED HONNING, MED HONNING, SÅ VERT DU GOD OG STAUT!

TRALA LALA LALA STOPP! TRALA LALA LALA STOPP!
TRALA LALALALA LALALALA LALALALA STOPP!

Sangleken brukes under avslutningen på tunet på slutten av dagen.